

**1. Профіль освітньо-наукової програми «Біологія»
Спеціальності 091 Біологія**

1-Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького Хіміко-біологічний Кафедра екології, загальної біології та раціонального природокористування
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Ступінь вищої освіти	Доктор філософії
Галузь знань	09 Біологія
Спеціальність	091 Біологія
Обмеження щодо форм навчання	Очна, заочна
Освітня кваліфікація	Доктор філософії в галузі знань 09 Біологія
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти «Доктор філософії» Спеціальність 091 Біологія Освітньо-наукова програма Біологія
Передумови	Наявність ступеня магістра, спеціаліста
Мова(и) викладання	Українська
Опис предметної області	<p>Об'єкт вивчення: Біологічні види, їх угруповання, лабораторні тварини</p> <p>Цілі навчання: Підготовка висококваліфікованого, конкурентоспроможного, інтегрованого у європейський та світовий науково-освітній простір фахівця ступеня доктора філософії в галузі біології за спеціальністю біологія, здатного до самостійної науково-дослідницької, науково-організаційної, педагогічно-організаційної та практичної діяльності у галузі біології, а також викладацької роботи у вищих навчальних закладах.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: Сучасні концепції, закони і гіпотези в області зоології, хорології, молекулярної біології, біохімії, альгології</p> <p>Методи, методики та технології: В навчальному процесі використовуються словесні методи, дискусії, інтерактивні, ілюстративні. В</p>

	дослідницької роботі – експедиційні, екскурсії, збір колекцій, робота у наукових лабораторіях, експерименти Інструменти та обладнання: Мікроскопи, біноклярні лупи, лабораторне обладнання
Академічні права випускників	Можливість навчання за програмою другого (наукового) рівня вищої освіти.
2–Обсяг кредитів ЄКТС, необхідних для здобуття відповідного ступеня вищої освіти	
Обсяг освітньої програми ЄКТС	Обсяг освітньо-наукової програми доктора філософії на основі ступеня магістра становить 43 кредити ЄКТС. Обов'язкові освітні компоненти - 31 кредит ЄКТС, 930 год. Вибіркові освітні компоненти - 12 кредитів ЄКТС, 360 год.
3-Мета освітньої програми	
Підготовка висококваліфікованих науковців за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти в галузі знань 09 Біологія зі спеціальності 091 Біологія з врахуванням сучасних тенденцій наукового розвитку, які володіють теоретико-методологічними підходами для вирішення складних наукових проблем, здатні розв'язувати комплексні біологічні проблеми у процесі проведення дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань, вміють виконувати прикладні дослідження за біологічним напрямом, інтегрованих до світового науково-інформаційного простору, здатних до здійснення науково-педагогічної діяльності.	
4-Характеристика освітньої програми	
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова академічна. Фундаментальні і прикладні наукові біологічні дослідження, які спрямовані на створення нових наукових знань та/або методів наукових досліджень, що матимуть практичне застосування у науковій, виробничій та освітній діяльності.
Основний фокус освітньої програми	Фокус ОНП спрямований на вирішення фундаментальних наукових и науково-практичних проблем сучасної біології, які пов'язані з необхідністю забезпечення здоров'я людини, функціональних зв'язків в угрупованнях рослин і тварин та збереженням біологічного різноманіття

<p>Особливості програми</p>	<p>Особливість ОНП полягає у виконанні досліджень, які дозволяють вирішити складні наукові біологічні проблеми та актуальні науково-практичні завдання, мають комплексний характер, потребують колективної роботи для свого виконання, пов'язані з органами державної влади, виробниками, природоохоронними і громадськими організаціями. Ключові слова: біологія, порівняльна анатомія, фізіологія, біохімія, фауністика, хорологія, зоологія, ботаніка, альгологія</p>
<p align="center">5-Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання</p>	
<p>Придатність до працевлаштування</p>	<p>Сфера працевлаштування доктора філософії – установи та заклади, підпорядковані Міністерству освіти і науки України, науково-дослідні інститути НАН України, природоохоронні заклади та установи, науково-виробничі кампанії та установи.</p>
<p>Подальше навчання</p>	<p>Після успішного захисту дисертації випускник програми може брати участь у постдокторських програмах та претендувати на здобуття наукового ступеня доктора наук</p>
<p align="center">6-Викладання та оцінювання</p>	
<p>Викладання та навчання</p>	<p>Викладання і навчання здійснюється на засадах студентоцентрованого підходу, академічної свободи, проблемно-орієнтованого та диференційованого навчання, самонавчання, інтенсифікації та індивідуалізації навчання. Підхід до викладання та навчання передбачає підтримку, консультування та тісну співпрацю здобувачів з викладачами та стейкхолдерами і академічною спільнотою, залучення до консультування здобувачів психологів-практиків; сприяння участі здобувачів у науковій діяльності. Реалізується через кредитно трансферну систему організації навчання, навчання на основі досліджень, посилення практичної орієнтованості та творчої спрямованості. Викладання проводиться у формі: лекцій і практичних занять, самостійної роботи на основі підручників, вивчення сучасних наукових психологічних джерел та з використанням елементів дистанційного навчання (на платформі Moodle), консультацій із викладачами, виробничої практики, підготовки дисертаційної роботи (єдність навчання через дослідження).</p>

<p>Оцінювання</p>	<p>Оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюється за бально-рейтинговою системою.</p> <p>Види контролю: поточний, періодичний, підсумковий.</p> <p>Підсумковий контроль – екзамени та заліки з урахуванням накопичених балів поточного контролю.</p> <p>Форми контролю: усне та письмове опитування, тестові завдання, модульні контрольні роботи, індивідуальні завдання, заліки, екзамени, захист звіту з виробничої практики, захист дисертаційної роботи. Система підсумкового оцінювання будується на умовах академічної доброчесності та прозорості. Атестація проводиться у формі публічного захисту з метою державного визнання рівня наукової кваліфікації здобувача шляхом присудження йому наукового ступеня. Передбачає можливість апеляції.</p>
<p>7-Перелік компетентностей випускника рівня доктора філософії</p>	
<p>Інтегральна компетентність</p>	<p>Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики</p>
<p>Загальні компетентності (ЗК)</p>	<p>ЗК.01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу</p> <p>ЗК.02. Навички використання новітніх інформаційних і комунікаційних технологій</p> <p>ЗК.03.Здатність до проведення самостійних досліджень на сучасному рівні</p> <p>ЗК.04. Здатність до пошуку, оброблення на аналізу інформації з різних джерел</p> <p>ЗК.05. Здатність генерувати нові ідеї (креативність)</p> <p>ЗК.06. Здатність працювати в міжнародному науковому просторі</p> <p>ЗК.07. Здатність розробляти та управляти науковими проектами</p> <p>ЗК.08. Здатність само розвиватися, вчитися і бути сучасно навченим</p> <p>ЗК.09. Вміння виявляти, ставити та вирішувати на сучасному рівні наукові проблеми</p> <p>ЗК.10. Прагнення до збереження навколишнього середовища</p>

<p>Спеціальні компетентності(СК)</p>	<p>СК.01. Здатність застосовувати отримані знання та розуміння для вирішення проблем сучасної біології</p> <p>СК.02. Здатність формулювати наукову проблему, робочі гіпотези досліджуваної проблеми, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та / або професійної практики</p> <p>СК.03. Здатність обирати адекватні методи для ефективного вирішення конкретних науково-практичних задач у галузі біології</p> <p>СК.04. Здатність самостійно проводити наукові дослідження, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання</p> <p>СК.05. Здатність інтерпретувати дані, отримані в результаті наукового дослідження і зіставляти виявлені факти з сучасними концепціями, гіпотезами та теоріями</p> <p>СК.06. Поглиблене знання за широким колом питань сучасної біології</p> <p>СК.07. Здатність ефективно спілкуватися з широкою науковою спільнотою</p> <p>СК.08. Розуміння етичних аспектів наукової діяльності в галузі біології</p> <p>СК.09. Здатність розвивати особисте відчуття відповідальності за отримані в ході наукової діяльності результати</p> <p>СК.10. Здатність представляти результати власного дослідження широкому загалу фахівців та нефахівців; спроможність працювати у міждисциплінарній команді</p>
<p align="center">8-Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання</p> <p>Підготовка здобувачів на протязі перших 2-х років навчання (1-4 семестр) ведеться в аудиторіях, наукова підготовка – в наукових лабораторіях і науково-польових стаціонарах, на 3-4 роках ведеться науково-дослідницька робота та виробнича (педагогічна) практика. Кількість обов’язкових компонентів ОНП складає 8, загальним обсягом 31 кредитів, в т. ч. для здобуття глибинних знань зі спеціальності – 4 компонент (15 кредитів). Частка самостійної роботи складає 70 %. Форма підсумкового контролю – екзамен і залік. Вибірковий компонент включає перелік 9, кожний з 4 кредитів, з яких здобувач вільно обирає 3, загальна їх кількість складає 12 кредитів. Самостійна робота складає 65%.</p>	
<p align="center">9-Ресурсне забезпечення реалізації програми</p>	

<p>Кадрове забезпечення</p>	<p>Відповідає вимогам постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187. Навчально-виховний процес на 100% забезпечується науково-педагогічними працівниками, які володіють методологією наукової діяльності, досвід проведення власних наукових досліджень, науково-педагогічної та управлінської діяльності у вищій школі, мають ступінь доктора або кандидата наук і вчене звання постійно підвищують свою кваліфікацію.</p>
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Програма забезпечена необхідним обладнанням, устаткуванням, інструментарієм, аудиторним фондом згідно постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187. Освітньо-наукова програма забезпечена науково-дослідними лабораторіями з сучасним обладнанням і приладами. Наукова база досліджень представлена Центром ІТ-технологій і комп'ютерного дизайну, Центром освітніх дистанційних технологій, агробіологічним комплексом, навчально-науково-польовим комплексом, оздоровчим навчально-туристичним комплексом, ННЦ «Біорізноманіття». Аспіранти приймають участь у наукових дослідженнях в межах позабюджетних кафедральних тем і наукових тем, які фінансуються за кошти загального бюджету МОН України.</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>Для планування та проведення навчальної і дослідницької діяльності Університет надає здобувачам наукового ступеня доступ до інформаційних ресурсів для планування і організації наукових досліджень з використанням інформаційних технологій, безкоштовний доступ до зарубіжних баз періодики SCOPUS, Web of Science, фахових видань та ін. Освітні компоненти забезпечені електронними курсами лекцій. Перевірка на академічний плагіат проводиться засобами кафедри</p>
<p>10-Академічна мобільність</p>	

<p>Національна кредитна мобільність</p>	<p>Здобувачі вищої освіти мають можливість в рамках національної академічної мобільності проходити у ЗВО-партнерах окремі курси, навчатися протягом семестру з подальшим визнанням отриманих результатів та зарахуванням кредитів.</p> <p>Принципи академічної мобільності визначаються законодавством України. Можливість навчатися за кількома спеціальностями або у кількох ЗВО одночасно визначається законодавством України.</p>
<p>Міжнародна кредитна мобільність</p>	<p>Принципи міжнародної академічної мобільності визначаються законодавством України, інших країн та міждержавними угодами. Кожен здобувач вищої освіти має можливість пройти процедуру визнання кредитів/періодів навчання.</p>